



قرارگاه مرکزی مهارت آموزی



شیوه نامه اجرایی بهره مندی از مشوق های مهارت آموزی

در پیش و صین خدمت



قرارگاه مرکزی مهارت آموزی کارکنان و وظیفه نیروهای مسلح

اسفندماه سال ۱۴۰۲

بِسْمِ تَعَالَى



« این کار (مهارت آموزشی کارکنان و طیفه) کار خوبی است. این کار یک کار اساسی است، اگر انشاء الله شما بتوانید حرکت و حضور سرباز را در پادگان آموزشی هد فمند بکنید، یعنی صرفاً این نباشد که تیراندازی و نگهبانی یاد بگیرند، واقعاً بتوانند کار یاد بگیرند، اگر این کار بتواند انجام بگیرد کار خیلی بزرگی است.»

فرمانده معظم کل قوا (مدظله العالی)

۱۳۹۶/۰۷/۱۰

فهرست

۲	۱-مقدمه.....
۵	۲-فصل اول کلیات.....
۵	۲-۱-هدف و منظور.....
۵	۲-۲-اختصارات و تعاریف.....
۶	۲-۳-مستندات.....
۸	۳-فصل دوم اجرا.....
۸	۳-۱-سیاست‌ها و ملاحظات اساسی.....
۱۰	۳-۲-مهارت‌ها.....
۱۰	۳-۳-فرآیند اجرایی.....
۱۱	۳-۴-گروه بندی مهارت آموزان.....
۱۵	۴-وظایف و مسئولیت‌ها(اجرا و نظارت).....
۱۶	۵-دستورات هماهنگی.....

هر کشوری برای حفظ و ارتقاء توان دفاعی و امنیتی خود با توجه به عوامل گوناگون از قبیل ژئوپلیتیک و وضعیت جغرافیایی، راهبرد دفاعی، تهدیدات، تجهیزات، جمعیت، اقتصاد و...، چگونگی تأمین نیروی انسانی نیروهای مسلح خود را تعیین می‌نماید. در جمهوری اسلامی ایران، نیز با توجه به نقش مردم در دفاع از عزت، استقلال، تمامیت ارضی و نظام مقدس جمهوری اسلامی، خدمت وظیفه عمومی برای نقش آفرینی مردم در امر دفاع و امنیت تعیین شده و جوانان ذکور در لباس سربازی یکی از مهم‌ترین ارکان آمادگی دفاعی و امنیتی کشور و نیروهای مسلح محسوب می‌شوند و سالانه صدها هزار نفر از جوانان ایران اسلامی در کسوت سربازی وارد نیروهای مسلح شده و در کنار سایر کارکنان نیروهای مسلح به پاسداری و حراست از میهن اسلامی می‌پردازند. جا دارد دستگاه‌های کشوری و لشکری نیز با رویکرد تعالی و توانمندسازی جوانان سرباز و تبدیل دوران خدمت سربازی به دوران رشد و تعالی آنان و به‌واسطه این ایثار و فداکاری با توجه به ظرفیت نیروهای مسلح خدمات متقابلی را به جوانان این مرز و بوم ارائه داده و با توانمندسازی و مهارت‌آموزی، زمینه را برای خدمت موثرتر و اشتغال و ورود به بازار کار آنان پس از اتمام خدمت را فراهم نماید و با در نظر گرفتن اعمال مشوق‌های لازم و مناسب، توانمندسازی و مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه را در کنار وظیفه ذاتی دفاعی و امنیتی به‌عنوان یک رویکرد جدید و تحولی با شعار هر سرباز حداقل یک مهارت تخصصی و یک بسته مهارت عمومی، محقق سازند.

باید ترتیبی اتخاذ گردد تا فرهنگ مهارت‌آموزی در بین خانواده‌ها و جوانان نقش و جایگاه واقعی خود را پیدا کرده و جوانان قبل از اعزام به خدمت مهارت‌های لازم را فرا گرفته و سپس برای سربازی اقدام کنند و ترغیب و تشویق جوانان به مهارت‌آموزی پیش از خدمت یکی از سیاست‌های مهم قرارگاه می‌باشد.

یکی از مهم‌ترین محورهای ابزارهای اجرای هرچه بهتر مهارت‌آموزی استفاده بهینه از عوامل محرک انگیزشی می‌باشد که یکی از مهم‌ترین روش‌های مهم برای ایجاد انگیزه در انسان برای وصول به حیات طیبه و هر هدف مطلوب تشویق است، البته تشویق وسیله برانگیزاننده‌ای بوده و نباید خود به صورت هدف در آید. در روانشناسی و تعلیم و تربیت امر تشویق یکی از عوامل و محرک‌های مهم یادگیری تلقی می‌شود، پس باید با اعمال مشوق‌های برانگیزاننده، یادگیری مهارت به خصوص قبل از خدمت به عنوان یک مطالبه عمومی در آید.

فرماندهان، مسئولان و مدیران باید ترتیبی اتخاذ نمایند که با توجه به مقررات و اختیارات قانونی جوانان را برای تلاش به یادگیری مهارت تشویق کنند. برای کمک به این موضوع شیوه نامه مشوق کارکنان وظیفه تنظیم و ابلاغ می‌گردد تا همه فرماندهان، مسئولان و مدیران برای تحقق این موضوع مهم مهارت‌آموزی را به یک مطالبه عمومی در آورند.

«فصل اول - کلیات»

- هدف:

تعمیق و نهادینه‌سازی فرآیند تعالی و مهارت آموزی کارکنان وظیفه به عنوان رویکرد تحولی در خدمت سربازی.

۲- منظور:

الف) ایجاد روش یکسان و هماهنگ در اعمال مشوق مشمولان و کارکنان وظیفه مهارت دیده

ب) تعیین چگونگی بهره‌مندی کارکنان وظیفه از مشوق‌ها

ج) ایجاد روش آسان و وحدت رویه در اعمال مشوق‌ها

د) استفاده عادلانه و حداکثری از مشوق‌ها

ه) ترغیب و ارتقای انگیزه جامعه هدف برای فراگیری مهارت‌ها در قبل و حین خدمت

۳- اختصارات و تعاریف:

الف) اختصارات:

ستاد کل: ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

آجا: ارتش جمهوری اسلامی ایران

سپاه: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

فراجا: فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

ودجا: وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

قرارگاه: قرارگاه مرکزی مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح

فنی و حرفه‌ای: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

ب) تعاریف:

کارکنان وظیفه: افسران، درجه‌داران و سربازان وظیفه مشغول خدمت دوره ضرورت

مشمول طرح: کلیه جوانان ۱۵ ذکور سال به بالا، مشمولان و کارکنان وظیفه

مشمول وظیفه: کلیه جوانان ذکور ۱۸ سال تمام به بالا که هنوز به خدمت اعزام نشده‌اند.

مشوق: ۱۲ مشوق ابلاغی بر اساس جدول ۱ و ۲ مندرج در این دستورالعمل

مهارت: مهارت‌های تخصصی و عمومی ابلاغی از سوی قرارگاه

مهارت تخصصی: آن دسته از مهارت‌های طرح جامع مهارت‌آموزی در حوزه‌های گوناگون فنی و حرفه‌ای، کشاورزی، فرهنگی، ورزشی و... که از سوی قرارگاه به‌عنوان مهارت تخصصی معرفی شده است.

مهارت عمومی و اجتماعی: دسته‌ای از مهارت‌ها که ضرورت آن‌ها محدود به شغل خاصی نبوده و لازمه زندگی فردی و اجتماعی و شغلی بوده و از سوی قرارگاه به‌عنوان مهارت عمومی و اجتماعی پذیرفته شده و ابلاغ گردیده است.

مهارت‌آموزی: فرآیند آموزشی در برگیرنده نگرش‌ها، مهارت‌های عملی، فهم و دانش مرتبط به حرفه‌ها در بخش‌های گوناگون علاوه بر تحصیلات و آموزش‌ها عمومی می‌باشد.

۴- مستندات:

الف) تدابیر مقام معظم رهبری و فرماندهی معظم کل قوا (مدظله العالی)

۱) همه سربازان بایستی تحت پوشش برنامه‌ها قرار بگیرند. آموزش فنی و حرفه‌ای را توسعه دهند، مدرک هم بدهند، امکان برگزاری دوره‌های آموزشی دیگر از قبیل علمی کاربردی و دوره‌های کوتاه‌مدت دانشگاهی یا کمکی را بررسی کنید.
شرفیابی سردار باقری ۱۳۹۶/۰۶/۲۶

۲) این کار (مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه) کار خوبی است و خیلی کار مثبتی است منتهی مراقبت می‌خواهد؛ یعنی عملیاتی شدن این کار آسان نیست. فرماندهان پادگان‌های آموزشی به این جور چیزی عادت نکرده‌اند، شما چه ساز و کاری را پیدا خواهید کرد که بتواند داخل این پادگان‌های آموزشی تحمیل کند بر فرمانده که این مراقبت لازم را انجام بدهد... ساز و کار اجرایی این کار مهم است مراقبت و پیگیری عملیاتی‌اش هم مهم است. دنبال کنید عملیاتی بشود.
...

شرفیابی سردار باقری ۱۳۹۶/۰۴/۱۱

۳) این کار (مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه) کار خوبی است. این کار یک کار اساسی است، اگر انشالله شما بتوانید حرکت و حضور سرباز را در پادگان آموزشی هدفمند بکنید، یعنی صرفاً این نباشد که تیراندازی و نگهبانی یاد بگیرند، واقعاً بتوانند کار یاد بگیرند، اگر این کار بتواند انجام بگیرد کار خیلی بزرگی است.

شرفیابی سردار باقری ۱۳۹۶/۰۷/۱۰

ب) قوانین و مقررات

۱) موارد ۱۱۴، ۱۱۵ و جدول شماره ۲ و ۳ نوع خدمات برجسته و حداکثر تشویقات و جدول حدود اختیارات آئین نامه انضباطی نیروهای مسلح

۲) پیوست جداول تشویقات آئین نامه انضباطی نیروهای مسلح

۳) مشوق‌های مربوط به مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه ابلاغی به شماره ۲۲۱۳/۱/۹۰/۲۷ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۹

۴) دستورالعمل نحوه محاسبه و تشویق مهارت آموزان طرح مهارت‌آموزی کارکنان وظیفه ابلاغی به شماره ۲۲۱۳/۱/۹۹/۱۴۷ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۹

«فصل دوم: اجرا»

۱) سیاست ها و ملاحظات اساسی:

۱/۱) باید به گونه ای برنامه‌ریزی شود که مشوق ها انگیزه لازم را در مضمولین و کارکنان وظیفه برای طی دوره های مهارت‌آموزی در قبل و حین خدمت ایجاد نماید.

۱/۲) از مشوق ها عادلانه و به تناسب تلاش انجام شده از سوی فراگیران استفاده شود.

۱/۳) مضمولانی که قبل از ورود به خدمت مهارت لازم را کسب نموده و دارای مدرک معتبر مهارتی یا معادل آن می‌باشند در شمول مشوق‌ها قرار می‌گیرند که شامل مضمولان دارای مدرک معتبر مهارت‌آموزی، فارغ التحصیلان هنرستان های فنی و حرفه‌ای، کار و دانش و آن دسته از مقاطع تحصیلی دانشگاه‌ها که مهارت‌دیده محسوب گردند، می‌باشد.

تبصره: کارکنان وظیفه ای که در طول خدمت موفق به طی دوره مهارتی و اخذ گواهینامه معتبر گردند از یکی از مشوق های مندرج در بندهای ۵، ۶، ۷ و ۸ جدول شماره ۲ بهره‌مند خواهند شد.

۱/۴) مشوق های ابلاغی و آئین نامه انضباطی ملاک و معیار تشویق مهارت آموزان می باشد.

۱/۵) استفاده از سامانه سرباز ماهر برای ثبت مهارت‌ها، راستی آزمایی، ارزیابی و اعمال مشوق‌ها الزامی است.

تبصره: تا عملیاتی سازی و استقرار کامل سامانه سرباز ماهر برابر شیوه دستی ابلاغی اقدام خواهد شد.

۱/۶) مسئولیت قرارگاه مرکزی، سیاستگذاری و راهبری کلی امر مهارت آموزی و ابلاغ ضوابط مربوطه بوده و امور اجرایی به سازمان ها، نیروها و دستگاه های اجرایی واگذار شده است.

۱/۷) کسانی می توانند از مشوق پیش از خدمت استفاده کنند که حداقل ۲ ماه قبل از اعزام در سامانه ثبت نام نمایند.

۱/۸) هر داوطلب می تواند با توجه به اولویت تا ۴ مشوق را انتخاب کند که بر حسب اولویت و امتیاز کسب شده، می تواند از یک مشوق استفاده نماید.

۱/۹) برای استفاده از هر یک از مشوق ها حداقل امتیاز و سهمیه‌ای در نظر گرفته شده که از سوی قرارگاه در برنامه سالانه اعلام می شود.

۱/۱۰) امتیاز مکتسبه و نوع مشوق افراد واجدالشرايطی که می توانند از آن بهره مند شوند، قبل از اعزام اعلام خواهد شد.

جدول شماره ۱) مشوق هایی که بهره مندی از آنها برای مشمولانی است که قبل از ورود به خدمت سربازی مهارت لازم را طی و مدرک معتبر دریافت نموده اند:

ردیف	عنوان مشوق	موعد درخواست	
		قبل از خدمت	حین خدمت
۱	حداکثر یک ماه کسر خدمت سربازی	✓	-
۲	انتخاب سازمان محل خدمت	✓	-
۳	تعویق یا تعجیل در تاریخ اعزام	✓	-
۴	تعویق اعزام به خدمت، به مدت حداکثر ۶ ماه.	✓	-



جدول شماره ۲) مشوق هایی که در حین خدمت سربازی امکان بهره مندی از آن ها به تناسب برای واجدین شرایط مشمولان وظیفه و کارکنان وظیفه وجود دارد:

ردیف	عنوان مشوق	موعد درخواست	
		قبل از خدمت	حین خدمت
۱	انتخاب استان محل سکونت یا استان همجوار برای خدمت دوره ضرورت	✓	-
		✓	
۲	بخشش تمام یا قسمتی از اضافه خدمت سنواتی	✓	-
۳	بهره مندی از مرخصی تشویقی حداکثر به مدت یک ماه برابر آئین نامه انضباطی	✓	-
۴	اعطای یک درجه بالاتر از درجه استحقاقی	✓	-
۵	اجازه خروج از کشور به کار آفرینان وظیفه در حین خدمت	✓	✓
۶	استفاده از سربازان ماهر به عنوان مربی و کمک مربی در حد نیاز	✓	✓
۷	استفاده تخصصی از سربازان ماهر برای مهارت ورزی برابر نیاز نیروهای مسلح	✓	✓
۸	اولویت در استخدام نیروهای مسلح برابر نیاز سازمان	✓	✓

تبصره: این دستورالعمل مغایرتی با اختیارات فرماندهان و مدیران نداشته و فرماندهان محترم نیز می توانند بر اساس شرایط و اختیارات و موارد مندرج در آئین نامه انضباطی، نسبت به تشویق افراد واجد شرایط مشروط بر اینکه یک نفر برای یک مهارت مکتسبه ۲ بار تشویق نشود، اقدام نمایند.

۲- مهارت ها:

۲/۱) کلیه مهارت های مورد تایید سازمان فنی و حرفه ای، جهاد دانشگاهی، وزارت ارتباطات، وزارت ورزش و جوانان، وزارت کشاورزی، وزارت گردشگری و میراث فرهنگی، سازمان تبلیغات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بنیاد ICDL و برخی از رشته های تحصیلی مهارت محور دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور که در سامانه سرباز ماهر ثبت شده برای مشمولانی که قبل از ورود به خدمت سربازی و یا در حین خدمت سربازی آن را طی نمایند در شمول این دستورالعمل بوده و از مشوق های مربوطه برخوردار می شوند.

۲/۲) کلیه رشته های هنرستان های کشور به عنوان رشته های مهارت محور در شمول مقررات می باشد.

۲/۳) مهارت های مورد تایید وزارت علوم، دانشگاه آزاد اسلامی در شمول مقررات می باشد.

۲/۴ رشته‌های تحصیلی گروه پزشکی و پیراپزشکی، رشته‌های مهارت‌دیده محسوب و در شمول مقررات می‌باشد.

۲/۵ برگزیدگان مسابقات مهارتی سازمانی، کشوری، ملی و جهانی در شمول این مقررات قرار می‌گیرند.

۳- فرآیند اجرایی:

۳/۱ کلیه مشمولان دارای مهارت حداقل ۲ ماه قبل از اعزام می‌بایست در سامانه سرباز ماهر ثبت نام و مدارک مورد نیاز از جمله گواهینامه معتبر مهارت آموزی را بارگذاری نمایند.

تبصره ۱: کارکنان وظیفه شاغل به خدمت می‌بایست برای برخورداری از ۴ مشوق ۵، ۶، ۷، ۸ جدول شماره ۲، در سامانه ثبت نام کنند.

تبصره ۲: کارکنان وظیفه‌ای که با ایست خدمتی معافیت موقت دریافت می‌کنند مشمول محسوب می‌شوند.

۳/۲ پس از بررسی مدارک و سوابق بارگذاری شده از سوی دستگاه متولی، نتایج ارزیابی اولیه در خصوص اصالت مدارک از طریق سامانه سرباز ماهر ظرف حداکثر ۱۵ روز به متقاضی اعلام تا در صورت اعتراض نسبت به تکمیل مدارک ظرف یک هفته اقدام نماید.

۳/۳ محاسبه امتیاز اولیه مطابق مدارک ارسالی مورد قبول انجام و مشوق‌های قابل استفاده متناسب با امتیاز مکتسبه به متقاضی اعلام می‌گردد.

۳/۴ متقاضی برای استفاده از یک مشوق از میان مشوق‌های قابل استفاده به ترتیب اولویت تا ۴ مشوق را انتخاب می‌نماید.

۳/۷ سازمان وظیفه عمومی باید ترتیبی اتخاذ نماید که مشمولان وظیفه دارای مهارت به نسبت سهمیه سالانه مشمولان وظیفه هر سازمان بین آنها تقسیم گردند.

۴- گروه بندی مهارت آموزان:

مهارت آموزان به ۳ گروه تقسیم می‌شوند.

۴/۱ گروه اول: کسانی که دوره‌های مهارتی کوتاه مدت تخصصی را در مراکز آموزشی فنی و حرفه‌ای یا سایر مراکز مجاز طی نموده و گواهینامه معتبر اخذ نموده‌اند یا در مسابقات مهارتی نیروهای مسلح یا کشوری مقام کسب نموده‌اند.

۴/۲ گروه دوم: فارغ التحصیلان دیپلم (متوسطه دوم) هنرستان فنی و کار دانش.

۴/۳ گروه سوم: فارغ التحصیلان مقاطع مختلف دانشگاه‌ها

گروه اول: طی کنندگان دوره مهارت تخصصی

۱) مراکز آموزش مورد تایید برای اجرای دوره های مهارت تخصصی عبارتند از مراکز آموزشی مهارتی دارای مجوز از سازمان فنی و حرفه‌ای، جهاد دانشگاهی، وزارت علوم، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت ورزش و جوانان، وزارت ارتباطات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت گردشگری و میراث فرهنگی، سازمان تبلیغات اسلامی، بنیاد ICDL

تبصره: سایر مراکز آموزش دارای مجوز برای مشمولیت طرح مستلزم ذکر نام است.

۲) داشتن گواهینامه رسمی از مراکز فوق مبنای ثبت نام در سامانه بوده و راستی آزمایی مدارک با دستگاه‌های مذکور می‌باشد.

۳) فهرست مهارت های مذکور در سامانه سرباز ماهر اعلام می‌گردد.

۴) کسانی که دوره آموزش آن‌ها حداقل ۸۰ ساعت باشد در شمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند.

جدول شماره ۳ (میزان بهره مندی از مشوق‌ها)

ردیف	وضعیت دوره به ساعت	مشوق‌ها
۱	حداقل ۸۰ ساعت	۱۰ روز کسری خدمت، ۱۰ روز مرخصی تشویقی، تعویق اعزام به مدت حداکثر ۲ ماه، بخشش یک ماه اضافه خدمت سنواتی
۲	۸۱ تا ۱۶۰ ساعت	تعیین سازمان محل خدمت، بخشش ۳۱ تا ۶۰ روز از اضافه خدمت سنواتی و یا ۲ تا ۴ ماه تعویق اعزام، ۱۱ تا ۲۰ روز کسری خدمت، ۱۱ تا ۲۰ روز مرخصی تشویقی
۳	۱۶۱ تا ۲۴۰ ساعت	۲۱ تا ۳۰ روز کسری خدمت، ۲۱ تا ۳۰ روز مرخصی تشویقی، تعیین سازمان محل خدمت، بخشش ۶۱ تا ۹۰ روز از اضافه خدمت سنواتی، بهره مندی از ۴ تا ۶ ماه تعویق اعزام.
۴	بیش از ۲۴۱ ساعت	۳۰ روز کسری خدمت، ۳۰ روز مرخصی تشویقی، تعیین سازمان محل خدمت، بخشش ۹۰ روز از اضافه خدمت سنواتی، بهره مندی از ۶ ماه تعویق اعزام و اعطای یک درجه بالاتر در صورت دارا بودن صلاحیت‌های لازم.

تبصره: درخصوص فارغ التحصیلان به جای ساعت، امتیاز ملاک است.

گروه دوم: فارغ التحصیلان دیپلم (پایان متوسطه دوم) هنرستان‌های فنی و کار و دانش

با عنایت به اینکه مدت دوره کسب مهارت این گروه از افراد بالاتر از ۲۴۰ ساعت می‌باشد، لذا از مشوق‌های مندرج در بند ۴ جدول شماره ۳ بهره‌مند خواهند شد.

۱) تبصره: مضمولان فارغ التحصیل دانشگاه‌ها که دارای دیپلم هنرستان‌های فنی و کار و دانش هستند و همچنین مضمولان فارغ التحصیل گروه پزشکی و پیراپزشکی در تمامی مقاطع تحصیلی از امتیازات فوق برخوردار خواهند شد.

تبصره ۲: برگزیدگان مسابقات کشوری نیروهای مسلح، ملی و جهانی در شمول بند ۴ جدول ۳ و برگزیدگان سازمانی نیروهای مسلح در شمول بند ۳ جدول فوق می‌باشند.

تبصره ۳: مسئولیت صحت سنجی مسابقات ملی و جهانی با سازمان فنی و حرفه‌ای و سازمانی نیروهای مسلح با نیروهای مسلح و کشوری با خود قرارگاه مرکزی مهارت‌آموزی می‌باشد.

گروه سوم: دانشجویان دانشگاه‌ها:

از آنجایی که صرف داشتن مدرک تحصیلی به عنوان دوره مهارتی محسوب نمی‌شود، فلذا ضروری است دانشجویان فارغ التحصیل دانشگاه‌ها در مقاطع تحصیلی کاردانی و بالاتر مهارت‌های عمومی و تخصصی و کارورزی را به شرح زیر طی کنند تا مجاز به بهره‌مندی از مشوق‌های پیش‌بینی شده گردند.

الف) مهارت‌های عمومی فردی، اجتماعی و شغلی:

مهارت‌هایی که دانشجویان در راستای توسعه فردی، مهارت‌های اشتغال کسب می‌کنند و به آنها کمک می‌کند که بتوانند در یک محیط کار واقعی به عنوان فرد موثر و مفید مسئولیت‌های محوله را اجرا نمایند. مانند مهارت شغلی، ارتباطی، کارگروهی، تصمیم‌گیری، حل مسئله، مدیریت هیجان‌ات و استرس، رهبری و مدیریت نیرو انسانی-برنامه‌ریزی، اصول مذاکره، خلاقیت، تفکر انتقادی، خود انگیزشی، مدیریت اطلاعات، آمادگی برای مصاحبه شغلی، زبان‌های خارجی، مدیریت و کنترل پروژه، کارآفرینی و کسب و کار، ایده پردازی و ارزیابی ایده، قوانین حقوق و تجارت کسب و کار، رسانه و فضای مجازی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و...

ب) مهارت‌های تخصصی:

مهارت‌هایی که دانشجویان در حین تحصیل در کنار دروس مصوب خود فرامی‌گیرند تا زمینه استفاده بهتر و عملی از موضوعات فراگرفته شده در طول تحصیل فراهم گردد. از قبیل نرم‌افزارهای تخصصی، کاربرد فناوری نوین در حوزه تخصصی، کارورزی، کارآموزی، مهارت ورزی در حوزه تخصصی-برنامه نویسی در حوزه تخصصی و...

ج) کارورزی به عنوان دستیار پژوهشی

د) کارورزی به عنوان کار آزمایشگاهی در حوزه تخصصی

ه) کارورزی به عنوان تدریس دروس دانشگاهی و دوره‌های مهارتی در حوزه تخصصی

تبصره ۱) دوره‌های مهارت‌آموزی برگزار شده از سوی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی که به تایید وزارت علوم یا دانشگاه آزاد اسلامی برسد مورد تایید است.

تبصره ۲) ترتیب و اولویت و درصد استفاده از مشوق‌ها بر اساس امتیازات کسب شده در این دستورالعمل خواهد بود.

تبصره ۳) مسئولیت راستی آزمایی گواهی‌های صادره با وزارت علوم و دانشگاه آزاد اسلامی می‌باشد.

تبصره ۴) وزارت علوم و دانشگاه آزاد اسلامی بایستی به صورت سامانه‌ای اطلاعات مشمولان دارای مهارت را به سامانه جامع مهارت‌آموزی انتقال نماید.

جدول شماره ۴، نوع و امتیاز هر یک از مهارت‌های دانشجویان

ردیف	نوع مهارت	حداکثر امتیاز	
۱	مهارت‌های تخصصی	۱۰۰	به ازای هر ساعت کلاس ۱ امتیاز
۲	مهارت‌های شغلی عمومی	۴۰	به ازای هر ۳ ساعت کلاس ۱ امتیاز
۳	سابقه دستیار پژوهشی	۴۰	به ازای هر ۵ ساعت خدمت ۱ امتیاز
۴	سابقه دستیار آزمایشگاهی، کارآموزی، انجام امور کارگاهی، کارورزی	۶۰	به ازای هر ۵ ساعت خدمت ۱ امتیاز
۵	سابقه تدریس دروس دانشگاهی و دوره‌های تخصصی	۴۰	به ازای هر ۵ ساعت تدریس ۱ امتیاز
۶	دروس عملی و آزمایشگاهی و کارگاهی هر رشته	۵۰	به ازای هر واحد درسی عملی، آزمایشگاهی و یا کارگاهی ۵ امتیاز

واجدین شرایط این گروه با توجه به امتیاز مکتسبه از مشوق‌های جدول شماره ۳ (میزان بهره‌مندی از مشوق‌ها) بهره‌مند خواهند شد.

تبصره ۱: آن دسته از مشمولانی که علاوه بر مهارت‌های مندرج در این گروه مهارت‌های گروه اول را نیز کسب کرده باشند، امتیاز آن‌ها قابل محاسبه و تجمیع می‌باشد.

تبصره ۲: دوره‌های مهارت‌افزایی که خارج از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی برگزار می‌گردد با شرط تایید گواهینامه از سوی وزارت علوم و یا دانشگاه آزاد اسلامی مشمول امتیاز خواهد بود.

۵) وظایف و مسئولیت‌ها در اجرا و نظارت

۵-۱) معاونت نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح:

الف: انجام اقدامات ستادی، اجرایی و نظارتی به منظور اجرایی نمودن کامل دستورالعمل مشوق‌ها

ب: استانداردهای مشاغل و مهارت های کارکنان وظیفه بر اساس طرح قدر ۲ ابلاغی توسط معاونت نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح

ج: هماهنگی در جهت صدور گواهی مهارت و سابقه انجام کار به کارکنان وظیفه واجد شرایط برابر ابلاغیه های صادره

۲-۵) معاونت آموزش و پژوهش ستاد کل نیروهای مسلح

الف: ابلاغ شیوه نامه به سازمان ها و مراکز آموزش رزم مقدماتی و تاکید بر توجیه کلیه کارکنان وظیفه در طول دوره و اجرایی نمودن مشوق ها

۳-۵) قرارگاه مرکزی مهارت آموزی کارکنان وظیفه نیروهای مسلح

الف) آماده سازی زیرساخت های سامانه های برای ثبت نام و بارگذاری مدارک و همچنین راستی آزمایی، امتیازدهی و اعلام مشوق ها

ب) هماهنگی با سامانه های ذی ربط برای تبادل اطلاعات مهارت آموزان

ج) بارگذاری کلیه مشوق ها در سامانه

د) بارگذاری کلیه مهارت های مورد نظر در سامانه

ه) نظارت ستادی از روند اجرای شیوه نامه در سطح سازمان های نیروهای مسلح

۴-۵) سازمان های نیروهای مسلح

الف) ثبت مشوق های حین خدمت

ب) اجرای تشویق ها و امتیاز های ابلاغی توسط ستاد کل نیروهای مسلح

ج) بکارگیری بهینه و تخصصی کارکنان وظیفه دارای مهارت

د) اطلاع رسانی ضوابط مرتبط با مشوق ها تا پایین ترین رده

ه) صدور گواهی مهارت و سابقه انجام کار با همکاری و هماهنگی قرارگاه مهارت آموزی

۵-۵) سازمان وظیفه عمومی

الف) اعمال مشوق های پیش از خدمت

ب) فراهم سازی زمینه ی انتقال اطلاعات تکمیلی مهارتی کارکنان وظیفه در حین خدمت، به صورت برخط یا به صورت نوبت های توافق شده به سامانه سرباز ماهر

ج) توزیع مشمولین بین سازمان های نیروهای مسلح متناسب با طرح ابلاغی و مهارت مکتسبه

۶) دستورات هماهنگی

- ۱- معاونت های نیروی انسانی، تربیت و آموزش و قرارگاه مرکزی مهارت آموزی کارکنان وظیفه ن.م. با هماهنگی سازمان های نیروهای مسلح برای پیگیری و نظارت بر حسن اجرای شیوه نامه اجرایی اقدام لازم به عمل آورند.
- ۲- این شیوه نامه از تاریخ ابلاغ اجرایی شده و در بازدیدها و نظارت های میدانی میزان و چگونگی پیاده سازی آن ارزیابی خواهد شد.
- ۳- فرماندهان و مسئولین ذی ربط کلیه یگانها با تشکیل جلسات توجیهی، جزئیات موضوع را برای مسئولین و کارکنان ذی ربط تبیین نمایند.
- ۴- فرماندهان و مسئولین یگانها با تشکیل جلسات در قالب شورای قرارگاه مهارت آموزی در کلیه رده ها نسبت به توجیه و اجرای شیوه نامه فوق تأکید و بر حسن اجرای آن نظارت نمایند.